

कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे आणि विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांत नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करणे, व्यवसाय बदल करण्याकरिता ऑनलाईन पध्दतीने शासनाचे इरादापत्र (Letter of Intent - Lol) प्राप्त करण्यासाठी प्रमाणित कार्यपध्दतीस (SOP) मान्यता देण्याबाबत..

महाराष्ट्र शासन
कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक: आयटीसी-२२१७/प्र.क्र.२३२/व्यशि-३
मंत्रालय विस्तार भवन, मादाम कामा मार्ग,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक : ०७ फेब्रुवारी, २०१८

वाचा:

- १) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, क्र.आयटीआय-१०९९(८८)/व्यशि-१, दि.१९ मे, २०००.
- २) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.आयटीआय -१०००/(२४६)/व्यशि-१ दि. १५/४/२००२.
- ३) शासन निर्णय, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग क्र.आयटीआय-२२१३/प्र.क्र.१४६/व्यशि-३ दि. २२/८/२०१३.
- ४) संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे पत्र क्र. ८/ खाऔप्रसं/ कार्यपध्दती/२०१७/४२७ दि. ५/१०/२०१७ व ८/ खाऔप्रसं/ कार्यपध्दती/२०१७/४२८ दि. ११/१०/२०१७.

प्रस्तावना: -

राज्यात कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे/विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नवीन व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता मान्यता देण्यासाठी शासनास शिफारस करणेकरिता संदर्भाधिन (१) येथील दि. १९/५/२००० च्या शासन निर्णयाअन्वये मा. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्चस्तर समिती गठीत करण्यात आलेली आहे. तसेच वरिल संदर्भाधिन (३) येथील दि. २२/८/२०१३ च्या शासन निर्णयाअन्वये कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्र सुरु करणे/विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण केंद्रात नवीन

व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता On Line पध्दतीने अर्ज मागविण्याची प्रक्रिया संपूर्ण वर्षभर संचालनालयाच्या स्तरावर त्यांच्या www.dvet.gov.in या वेबसाईटवर सुरु ठेवण्याचा निर्णय घेण्यात आला असून संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षणसंचालनालय, मुंबई यांनी संचालनालयास प्राप्त झालेल्या अर्जांची छाननी १५ दिवसात पूर्ण करून संस्थानिहाय प्रस्ताव आवश्यक त्या शिफारशी/अभिप्रायांसह शासनाच्या उच्चस्तरीय निवड समिती यांचेकडे मंजूरीकरीता प्रत्येक ३ महिन्यांनी सादर करणेचा निर्णय घेण्यात आलेला आहे.

२. संदर्भ क्र. १ व ३ येथील शासन निर्णयामधील तरतूदीनुसार सध्या दर तिमाही अखेर प्राप्त झालेल्या संस्थांच्या अर्जांची संचालनालय स्तरावर छाननी करणे, छाननी नंतर त्रुटीपूर्तता करून परिपूर्ण प्रस्ताव मा. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चस्तर समितिसमोर सादर करण्यात येतात. उच्चस्तर समितिने मान्यता दिलेल्या संस्थांना मान्यता मिळणेबाबतचे प्रस्ताव संचालनालयामार्फत शासनास सादर केले जातात आणि तदनंतर शासन स्तरावरून संबंधित संस्थांना इरादपत्र देण्यास संचालनालयास मान्यता देण्यात येते.

३. देशातील युवकांना बदलत्या कालानुरूप तांत्रिक कौशल्याचे प्रशिक्षण देऊन त्यांना प्रशिक्षित सक्षम बनविणे, देशांतर्गत उत्पादनास चालना देऊन देश कौशल्य मनुष्यबळात स्वयंपूर्ण बनविणे याकरीता भारत सरकार यांचे 'मेक इन इंडिया' संकल्पनेस अनुसरून 'स्किल इंडिया' या नावाने "कौशल्य विकास कार्यक्रम" या महत्वाकांक्षी योजनेंतर्गत देशामध्ये सन २०२२ पर्यंत ५० कोटी कुशल मनुष्यबळ विकसित करण्याचे उद्दिष्ट्ये आहे. याच धर्तीवर राज्यात कुशल महाराष्ट्र धोरण राबविण्यात येत असून सन २०२२ पर्यंत राज्याने ४.५ कोटी कुशल मनुष्यबळ निर्माण करण्याचे उद्दिष्ट्ये संकल्पित केलेले आहे. याकरीता राज्यातील औद्योगिक संस्थांची प्रवेशक्षमता अधिक वेगाने वाढविणे आवश्यक आहे.सद्यःस्थितीत राज्यातील शासकीय औ.प्र.संस्थांची प्रवेश क्षमता ९३४८१ व खाजगी औ.प्र.संस्थांची प्रवेश क्षमता ४२९०५ अशी एकूण प्रवेश क्षमता १३६३८६ इतकी आहे.पुढील पाच वर्षाकरीता राज्यातील औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेची प्रवेश क्षमता ५ लक्ष वाढविण्याचे उद्दिष्ट्य गाठण्यासाठी आधुनिक तंत्रज्ञानाचा उपयोग करून ही पध्दत अधिक गतीमान,पारदर्शक करणेकरीता कायम विना अनुदानित तत्वावरील नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था व सध्या सुरु असलेल्या विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करण्यांस इरादापत्र देण्याची संगणकीय पध्दत सुरु करणेबाबतचा प्रस्ताव संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, संचालनालय, मुंबई यांच्या संदर्भाधिन (४) येथील पत्रान्वये शासनास मान्यतेसाठी सादर केला आहे. त्याअनुषंगाने निर्णय घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

शासन आता, याद्वारे उक्त प्रस्तावनेमध्ये नमूद केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यास मान्यता देत आहे:-

१. राज्यात कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरू करणे/विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नवीन व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता मान्यता देण्यासाठी शासन निर्णय दि. १९/५/२००० अन्वये मा. प्रधान सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या उच्चस्तरीय समितीची कार्यकक्षा खालीलप्रमाणे राहिल: -

१. स्थानिक औद्योगिक आस्थापनांच्या गरजेनुसार जिल्हातील उद्योगधंद्याला आवश्यक असणाऱ्या मनुष्यबळाची निश्चिती करणे.

२. जिल्हानिहाय/व्यवसाय निहाय पुढील पाच वर्षांचा मनुष्यबळ विकासाचा बृहत आराखडा तयार करणे/मान्यता देणे.

३. जिल्हाचा बृहत आराखड्यानुसार उपलब्ध व्यवसायापैकी एकाच व्यवसायासाठी ११०% मर्यादेपेक्षा मागणी आल्यास त्याबाबत निर्णय घेणे.

४. नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांना मान्यता देणे/विद्यमान संस्थामध्ये व्यवसाय बदल, तुकडी वाढ इ.करिता संस्थांकडून प्राप्त झालेल्या अर्जावर Inspection करणेसाठी पुरेशा प्रमाणात Inspecting ऐजन्सीची नेमणूक EOI मागवून करणे तसेच Inspecting ऐजन्सीसाठी अटी व शर्ती निर्धारित करणे.

५. खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमधून व्यवसायासाठी आकारण्यात येणाऱ्या प्रक्रिया शुल्क, नोंदणी शुल्क, अनामत रक्कम व प्रशिक्षण शुल्क इत्यादीमध्ये सुधारणा/बदल करणेबाबत शासनास शिफारस करणे.

२. आतापर्यंत उच्चस्तरीय समितीने शिफारस केलेल्या संस्थांना संचालनालयामार्फत इरादापत्र देण्यास शासन स्तरावरून शासन निर्णयाद्वारे मान्यता देण्यात येत होती. त्याऐवजी आता यापुढे राज्यात कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरू करणे/विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नवीन व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता मान्यता देण्याचे प्रस्ताव शासनास सादर न करता संबंधित संस्थेस संगणकीय प्रणालीद्वारे स्विकृती प्रमाणपत्र (LOA) मिळाल्यानंतर सदर संस्थेस राज्य शासनाचे इरादापत्र (LOI) संगणकीय प्रणालीद्वारे देण्यात येईल.

३. सद्यःस्थितीत नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे/विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नविन व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता अर्ज प्रक्रिया शुल्क रु. ५००/- व नोंदणी शुल्क रु. ६०००/- प्रति तुकडी इतके आकारण्यात येते. त्याऐवजी आता प्रस्तावित नवीन संगणकीय कार्यपध्दतीमध्ये अर्ज प्रक्रिया शुल्क रु. २०००/- व नोंदणी शुल्क रु. १००००/- प्रति तुकडी करण्यात येईल. तसेच सद्यःस्थितीत नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करण्यासाठी आठ तुकड्यापर्यंत रु. १.०० लाख व विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत नविन व्यवसाय/जादा तुकडी/व्यवसाय बदल इ. करिता रु. १००००/- प्रति व्यवसाय प्रति तुकडी इतकी अनामत रक्कम आकारण्यात येत होती. त्याऐवजी आता नवीन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करण्यासाठी प्रथम चार तुकड्यापर्यंत रु. १.०० लाख व ४ थ्या तुकडीपासून पुढील प्रत्येक तुकडीस रु. २५,०००/- प्रति तुकडी तसेच नवीन व्यवसाय/जादा तुकडी सुरु करण्यास रु. २५,०००/- प्रति तुकडी इतकी अनामत रक्कम आकारण्यात यावी.
४. यापूर्वी खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेसाठी प्राप्त होणारी अर्ज प्रक्रिया व नोंदणी शुल्काची रक्कम व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाच्या PLA खात्यामध्ये जमा करण्यात येत होती, तथापि यापुढे संगणकीय प्रणालीद्वारे खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करणे व/वा विस्तार करणे यासाठीचे शुल्क व अनामत रक्कम, अर्ज प्रक्रिया व नोंदणी शुल्काची प्राप्त झालेली रक्कम महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषदेच्या एका स्वतंत्र बँक खात्यात जमा करण्यात येईल. तसेच संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, महाराष्ट्र, मुंबई यांच्या PLA खात्यामध्ये जमा असलेली रक्कम SCVT च्या बँक खात्यामध्ये जमा करण्यात यावा.
५. खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करणे व/वा विस्तार करणे यासाठी अर्ज मागविण्याकरिता जाहिरात प्रकाशित करणे, ऑनलाइन प्रणाली विकसित करणे, उच्चस्तरीय समितीवरील शासकीय सभासद समितीच्या बैठकीस हजर राहण्याकरिता नियमानुसार देय प्रवासभत्ता व दैनिकभत्ता यासाठी होणारा खर्च इ. तत्सम बाबींवर होणारा खर्च भागविण्यासाठी सर्वप्रथम सर्व बँकाना बोलवून यासाठी तयार करण्यात येत असलेल्या बँक खात्यासह पूर्ण संगणकीय व्यवस्था तयार करून घेण्यासाठी प्रयत्न करण्यात येतील. जर बँका पुढे आल्या नाहीत तर प्रचलित पध्दतीनुसार हा खर्च “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद” च्या बँक खात्यात जमा असलेल्या रक्कमेतून करण्यात यावा.
६. कायम विना अनुदान तत्वावर नविन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे आणि विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांत नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करणे, व्यवसाय बदल करण्याकरिता ऑनलाईन पध्दतीने शासनाचे इरादापत्र (LOI) प्राप्त करण्यासाठीच्या **परिशिष्ट-अ** येथील प्रमाणित कार्यपध्दतीस (Standard Operating Procedure-SOP) शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे.

सदरचा शासन निर्णय शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१८०२०७१४२१२०४३०३ असा आहे. हा आदेश डिडिटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्र राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स.दि. खरात)

सोबत -परिशिष्ट-अ

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:

१. मा.राज्यपाल, महाराष्ट्र राज्य यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव.
३. मा.मंत्री, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे खाजगी सचिव.
४. मा.राज्यमंत्री, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे खाजगी सचिव.
५. मा.उच्चस्तर समितीचे सर्व सदस्य (संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत)
६. संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई-१.
७. सर्व सहसंचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण, प्रादेशिक कार्यालय (संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत).
८. सर्व जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकारी, (संचालक, व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत).

प्रत:-

१. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान परिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
२. मा. विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
३. मा. सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांचे वरिष्ठ स्विय सहायक.
४. उप सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, यांचे स्विय सहायक.
५. निवड नस्ती (व्यशि-३).

कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक: आयटीसी-२२१७/प्र.क्र.२३२/
व्यशि-३ दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१८ चे सहपत्र “परिशिष्ट- अ”

कायम विनाअनुदान तत्वावर नविन खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे आणि विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांत नवीन व्यवसाय/जादा तुकड्या सुरु करणे, व्यवसाय बदल करण्याकरिता ऑनलाईन पध्दतीने शासनाचे इरादा पत्र (Letter of Intent - Lol) प्राप्त करण्यासाठी प्रमाणित कार्यपध्दती (Standard Operating Procedure -SOP)

१. अर्ज मागविण्यासाठी जाहिरात देणे:-

- १.१ कायम विनाअनुदान तत्वावर नवीन औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करणे आणि विद्यमान खाजगी संस्थेतील नवीन व्यवसाय / तुकडी वाढ करण्याकरिता शासनाचे इरादापत्र (Letter of Intent - Lol) प्राप्त करण्यासाठीची संपूर्ण प्रक्रिया Online करण्यांत आली असून इच्छुक अर्जदारांकडून अर्ज मागविण्याकरिता व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत राज्यातील सर्वाधिक खप असलेल्या २ वर्तमान पत्रात वर्षातून एकदा जाहिरात प्रकाशित करण्यात येईल. तसेच सर्व प्रादेशिक कार्यालय, जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण कार्यालय, शासकिय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमार्फत यास प्रसिध्दी देण्यात येईल.
- १.२ जाहिरात, प्रमाणित कार्यपध्दती, माहिती पुस्तिका, प्रशिक्षण महासंचालनालय, यांनी निर्गमित केलेले निकष/माहिती, इ, संचालनालयाच्या संकेत स्थळावर (www.dvet.gov.in) उपलब्ध करून देण्यात येईल.

२. अर्ज करणे:-

- २.१ पात्रता प्राप्त अर्जदार वर्षभर संचालनालयाच्या संकेत स्थळावर (www.dvet.gov.in) ऑनलाईन स्वरूपात अर्ज करतील.
- २.२ अर्जदाराची पात्रता:
- २.२.१ सन १८६० चा सोसायटी/सन १९५० चा ट्रस्ट/सन १९५६ चा कंपनी अॅक्ट अंतर्गत नोंदणी झालेले खाजगी उपक्रम तसेच शासकीय उपक्रम, मालकीचे उपक्रम अथवा
- २.२.२ स्पेशल इकॉनॉमिक झोनचे प्रोमोटर्स (SEZ)
- वरिल प्रमाणे लागू असलेले दस्ताऐवज ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे.

२.३ व्यवसायाची निवड:

Online अर्ज करतेवेळी अर्जदाराने आवश्यक आहे त्या व्यवसायांची निवड करुन नोंद करणे आवश्यक आहे.

२.३.१ अर्जदार संस्था व्यवसायाची निवड करतांना नवीन व्यवसाय व तुकडी वाढ करतांना संबंधित जिल्हातील औद्योगिक आस्थापनाची निकड व सद्यःस्थितीत जिल्हातील व्यवसाय निहाय उपलब्ध असलेल्या जागा याबाबी विचारात घेऊन जिल्हयाकरीता पुढील पाच वर्षांचा मनुष्यबळ विकास बृहद आराखडा (Master Plan) सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या उच्च स्तरिय समितीमार्फत तयार करण्यात येईल. संचालनालयामार्फत जिल्हाच्या बृहद आराखडयानुसार व्यवसायाची यादी प्रसिध्द करण्यात येईल त्यानुसार अर्जदार संस्था उपलब्ध व्यवसायांची निवड करतील.

२.३.२ सचिव, कौशल्य विकास व उद्योजकता यांच्या अध्यक्षतेखाली गठीत करण्यात आलेल्या उच्च स्तरिय समितीने तयार केलेल्या जिल्हाच्या बृहद आराखडयानुसार उपलब्ध व्यवसायाच्या मागणीसाठी जिल्हानिहाय व्यवसायाच्या उपलब्ध (Upper Limit of seats) जागा संचालनालयामार्फत घोषित करण्यात येतील. ११०% मर्यादेपर्यंत उपलब्ध जागा automated विचारात घेतल्या जातील. एकाच व्यवसायासाठी ११०% च्या वर मागणी आल्यास त्यासंदर्भातील निर्णय शासनाची उच्चस्तर समिती घेईल.

२.३.३ प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या सूचनेनुसार एका व्यवसायाच्या किमान दोन तुकड्या मागणी करणे आवश्यक आहे.

२.३.४ संस्था दोन पाळ्यात (२ Shifts) कार्यरत असल्यास दोनच्या पटीत व तीन पाळ्यात (३ Shifts) कार्यरत असल्यास तीनच्या पटीत तुकड्यांची मागणी करावी.

२.३.५ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सुरु करतांना खालिल प्रमाणे सहा विविध व्यवसाय अभ्यासक्रम असणे आवश्यक आहे. सदर संस्थेच्या स्थानिक गरजेनुसार किमान एक व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करणे आवश्यक आहे. स्थानिक गरजेनुसार निवडलेला व्यवसाय अभ्यासक्रम हा इतर निर्धारित ५ व्यवसायाहून वेगळा असणे आवश्यक राहिल.

किमान व्यवसाय व तुकड्या

अ.क्र.	व्यवसाय वर्गवारी	व्यवसाय	तुकड्या	शिफ्ट
१	Engineering Machine Group	०२	०४	०२
२	Engineering NonMachine Group	०२	०४	०२
३	Non Engineering Group	०१	०२	०२
४	Local Demand Courses	०१	०२	०२

२.३.६ विद्यमान खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांचा क्षमताविस्तार करतांना देखिल वरील आकृतीबंधा प्रमाणे विस्तार (Propotional) करणे आवश्यक राहिल.

२.४ जागेचा मालकी हक्क:

संस्था ज्या जागेत सुरु करावायाची आहे त्याकरिता खालीलप्रमाणे कागदोपत्री पुरावा ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे.

२.४.१ जागा स्वतःच्या मालकीची असल्यास मालकी हक्काबाबचे पुरावे जसे ६ महिन्याच्या आतील खाते उतारा/ ७/१२ उतारा / मालमत्ता दस्तावेज / मालमत्ता पत्रक इ.

२.४.२ जागा भाड्याची असल्यास दुय्यम निबंधकाकडे नोंदणीकृत केलेले विहित पध्दतीचे किमान १० वर्षासाठीचे भाडे करारपत्राची प्रत. (Registered Lease Deed)

२.४.३ बांधकाम पूर्ण असल्यास बांधकाम नकाश्यात व्यवसाय अभ्यासक्रम व तुकडी निहाय रेखांकन (demarcation) केलेला सक्षम प्राधिकार्यांने/यंत्रणेने मंजूर केलेला व आर्किटेक्टने साक्षांकित केलेला नकाशा.

२.४.४ बांधकाम पूर्ण असल्यास संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थेने निर्गमित केलेले प्रमाणपत्र.

२.५ आर्थिक परिस्थिती:

प्रशिक्षण महासंचानालय, नवि दिल्ली यांनी निर्धारित केलेल्या मानकांप्रमाणे व्यवसाय निहाय प्रती तुकडीस बांधकाम व यंत्रसामुग्रीसाठी आवश्यक आर्थिक क्षमतेबाबत सविस्तर माहिती www.dvet.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात येईल. औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेत निवड केलेले व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यासाठी अर्जदारास बांधकाम व यंत्रसामुग्री मध्ये दिर्घमुदतीची गुंतवणुक करणे आवश्यक असते सबब

अर्जदाराकडे आवश्यक आर्थिक क्षमता असल्याबाबत खालीलप्रमाणे कागदोपत्री पुरावा ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे.

२.५.१ अर्जदारकडे मानांकना प्रमाणे इमारत पुर्ण असल्यास बांधकामासाठी आवश्यक निधी वजा धरण्यात येईल. याचप्रमाणे यंत्रसामुग्री व/वा हत्यारे उपलब्ध असल्यास त्यासंबंधी पुरावा जसे खरेदी पावत्या, दान प्रमाणपत्र इ. सादर केल्यास त्याप्रमाणात आवश्यक निधी वजा धरण्यात येईल.

२.५.२ अर्जदार सोसायटी/ट्रस्ट/कंपनी कडे वरिल गणने प्रमाणे आवश्यक निधी बँक खात्यामध्ये (अर्ज करण्याच्या मागिल ७ दिवसापर्यंतचे बँक स्टेटमेंट) अथवा फिक्सड डिपॉजिट (FD) च्या स्वरूपात उपलब्ध असल्याबाबतचे दस्ताऐवज सादर करणे आवश्यक आहे.

२.६ अर्ज प्रक्रिया व नोंदणी शुल्क:

२.६.१ Online अर्ज करतेवेळी खालीलप्रमाणे आवश्यक शुल्काचा भरणा करणे आवश्यक आहे:-

२.६.१.१ अर्ज प्रक्रिया शुल्क = रु. २,०००/-

२.६.१.२ नोंदणी शुल्क = रु. १०,०००/- प्रति तुकडी

२.६.२ वरील प्रमाणेचे शुल्क “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद सोसायटी” च्या बँकखात्यात जमा करणे व शुल्क जमा केल्याची पावती ऑनलाईन अर्जासोबत Upload करणे.

२.७ हमी पत्र:

संस्थेने रु १०० च्या Non Judicial Stamp Paper वर खालिल बाबीबाबत हमी पत्र प्रपत्र-अ ऑनलाईन प्रणालीद्वारे हमीपत्र अपलोड करावे.

२.७.१ शासकिय कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या वेतनाच्या किमान २/३ ऐवढे वेतन बँक खात्यामार्फत संस्थेतील कर्मचाऱ्यांना देण्यात येते/ येईल.

२.७.२ संस्था कायम विना अनुदानित तत्वावर सुरु राहिल व कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करण्यात येणार नाही.

२.७.३ राज्य शासनाचे इरादा पत्र व राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद यांची संलग्नता प्राप्त झाल्याशिवाय प्रवेश करण्यात येणार नाहीत.

२.७.४ संस्था प्रवेश पध्दती, प्रवेश नियमावली व प्रशिक्षण शुल्काबाबत निर्गमित सर्व शासन निर्णय, प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांचे निर्देश, शासन/संचालनालयाचे आदेश यांचे काटेकोर पणे पालन करेल.

- २.७.५ संस्थेकडे प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली, राज्य शासन व/वा संचालनालयाचे कोणतेही देय प्रलंबित नाही.
- २.७.६ प्रवेश करण्यात येत असलेल्या सर्व व्यवसाय अभ्यासक्रमांसाठी रोजगार महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या मानांकना नुसार संस्थेत प्रशिक्षणासाठी सर्व सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत. (विद्यमान संस्थांसाठी लागू)
- २.७.७ सन २०१३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.२० च्या तरतुदीनुसार अनधिकृत संस्था स्थापन करण्यास आणि अनधिकृत पाठयक्रम सुरु करण्यास मनाई असण्याची जाणीव आहे व त्याचे उल्लंघन करणार नाही.
- २.७.८ मागील आर्थिक वर्षात कर्मचाऱ्यांना बँक खात्यामार्फत वितरित केलेल्या वेतनाचा तपशिल सादर करण्यात येईल.
- २.७.९ विद्यमान अभियांत्रिकी/ तंत्रनिकेतन मध्ये औ.प्र.संस्था सुरु करावयाची असल्यास व्यवस्थापनाचे रु. १००/- Non Judicial स्टॅम्प पेपरवर औ.प्र.संस्था दुसऱ्या पाळीत स्वतंत्ररित्या सुरु करावयाचे हमी पत्र.

२.८ संस्थेचा ठराव:

- २.८.१ अर्जदार सोसायटी/ ट्रस्ट/ कंपनी अॅक्ट अंतर्गत नोंदणी झालेले खाजगी/ शासनाचे उपक्रम/ मालकीचे उपक्रम/ स्पेशल इकॉनॉमिक झोनचे प्रमोटर्स (SEZ) यांचा नवीन खाजगी औ.प्र.संस्था स्थापन करणे/ विद्यमान खाजगी औ.प्र.संस्थेत नविन तुकडी व/वा व्यवसाय अभ्यासक्रम सुरु करण्यासंबंधी व्यवस्थापनेचा ठराव ऑनलाईन अपलोड करणे

३. प्रत्यक्ष पडताळणी-(Physical Verification)

- ३.१ संबंधित पात्रता धारक अर्जदार व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयाच्या संकेतस्थळावर अर्ज करत असताना संबंधित अर्जाबरोबर पात्रता सिध्द करणेसाठी आवश्यक असलेले दस्तावेज/कागदपत्र ऑनलाईन स्वरूपात अपलोड करतील.
- ३.२ सदर अर्जाची व कागदपत्राची परिपूर्तात तपासण्याच्या उद्देशाने संगणकीय प्रणालीद्वारे प्राथमिक छाननी करण्यात येईल.
- ३.३ प्राथमिक छाननी झालेल्या अर्जाची संगणकीय प्रणालीद्वारे प्रत्यक्ष निरीक्षणाकरिता शिफारस करण्यात येईल.
- ३.४ प्राथमिक छाननीमध्ये पात्र असलेल्या अर्जदारांची प्रत्यक्ष निरीक्षणाकरीता नेमण्यात आलेल्या निरीक्षण Agency पैकी संगणकीय प्रणालीद्वारे एका निरीक्षण Agency ला निरीक्षणाकरीता निर्धारित करण्यात येईल.

- ३.५ निर्धारित केलेल्या निरीक्षण Agency ४८ तासाच्या आत निरीक्षणाकरीता ऑनलाईन स्वीकृती (Online Acceptance) देईल. अन्यथा संगणक प्रणालीद्वारे निरीक्षणाकरीता अन्य निरीक्षण Agency निर्देशित (Designate) करण्यात येईल.
- ३.६ निरीक्षण Agency त्यांना निरीक्षणाकरीता निर्देशित झालेल्या संस्थांचे संस्थानिहाय निरीक्षण करण्याकरिताचे वेळापत्रक संकेतस्थळावर अपलोड (Inspection Schedule) करतील.
- ३.७ संबंधित निरीक्षण Agency प्रत्यक्ष निरीक्षणाद्वारे आपले अभिप्राय ३० दिवसांच्या आत प्रत्येक बाब निहाय पोर्टलवर नोंदवतील. या निरीक्षण अहवालाच्या आधारे संगणक प्रणालीद्वारे संस्थेस स्वीकृती प्रमाणपत्र (Letter of Acceptance) अथवा नकार प्रमाणपत्र (Letter of Rejection) निर्गमित करण्यात येईल.
- ३.८ निरीक्षण Agency ने निरीक्षण केलेल्या संस्थांपैकी १०% संस्थांची संगणकीय प्रणालीद्वारे randomly निवड करण्यात येऊन व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण संचालनालयामार्फत संबंधित संस्थांचे पुर्नःनिरीक्षण करण्यात येईल.

४. इरादापत्र :- (Letter Of Intent)

- ४.१ या प्रणालीच्या आधारे सादर केलेल्या निरीक्षण अहवालानुसार संबंधित औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थेने सादर केलेल्या कागदपत्राची तपासणी व प्रत्यक्ष पडताळणीच्या अहवालाच्या आधारे संगणक प्रणालीद्वारे राज्य शासनाचे इरादापत्र (Letter of Intent) देण्यात येईल.

५. अधिस्वीकृती व संलग्नता:

- ५.१ राज्य शासनाचे इरादापत्र प्राप्त झाल्यानंतर संबंधित संस्था राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद (NCVT) यांची संलग्नता प्राप्त करण्यासाठी अर्ज करतील.
- ५.२ शासनाचे इरादा पत्र असल्या शिवाय NCVT ची संलग्नता प्राप्त केल्यास असे व्यवसाय प्रवेशासाठी ग्राह्य धरण्यात येणार नाहीत.
- ५.३ NCVT यांची संलग्नता प्राप्त करण्यासाठी आवश्यक कार्यवाही प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या मार्फत विहित करण्यात आली आहे. सादर माहिती www.dgt.nic.in या संकेतस्थळावर देण्यात आली आहे.
- ५.४ प्रत्येक व्यवसायासाठी व्यवसाय अभ्यासक्रमाची प्रत,लागणारी जागा, इमारत,यंत्रसामुग्री, टूल कीट्स, विद्युत पुरवठा व कर्मचारी वर्ग इ.बाबतची मानके www.dgt.nic.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध आहे. या मानकां प्रमाणे औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था सर्व बाबींची पूर्तता करतील.

५.५ वरिल सर्व साधन सुविधांचे प्रत्यक्ष निरीक्षण प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या मार्फत करण्यात येईल व मानांकन पुर्ण करण्याच्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या तुकड्यांस NCVT मार्फत संलग्नता देण्यांत येतील.

५.६ NCVT मार्फत संलग्नता मिळाल्यानंतर सदर संस्थेला राज्य शासनामार्फत संगणक पध्दतीने स्वयंचलीत प्रणालीद्वारे मंजूरीपत्र देण्यात येईल.

६. अनामत रक्कम जमा करणे:

ज्या संस्थेस जितक्या व्यवसाय अभ्यासक्रमांच्या तुकड्यांना शासनाचे इरादापत्र (LoI) आहे व NCVT नवी दिल्ली यांची संलग्नता प्राप्त आहे अशा संस्थेने "महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद (SCVT)" च्या बँक खात्यात अनामत रक्कम जमा करावी. अनामत रकमेचे विवरण खालीलप्रमाणे आहे:-

६.१ नवीन संस्था:

प्रथम चार तुकड्यांपर्यंत	=	रु. १.०० लांख
४ थ्या तुकडी पासुन पुढील प्रत्येक तुकडीस	=	रु. २५ हजार प्रती तुकडी

६.२ विद्यमान संस्था:

नवीन व्यवसाय / जादा तुकडी	=	रु. २५ हजार प्रती तुकडी
---------------------------	---	-------------------------

७. प्रत्यक्ष प्रवेश परवानगी:

जितक्या व्यवसाय अभ्यासक्रम व तुकड्यास शासनाचे इरादा पत्र व संलग्नता प्राप्त आहे तितक्याच व्यवसाय अभ्यासक्रम व तुकड्यास संचालनालयातर्फे प्रत्यक्षात प्रवेश करण्यांस परवानगी देण्यांत येईल.

८. प्रवेश पध्दती व प्रशिक्षण शुल्क:

८.१ राज्यातिल सर्व औ.प्र.संस्थेतिल प्रवेश प्रक्रिया, प्रवेश नियमावली व प्रशिक्षण शुल्क शासन निर्णय क्रमांक संकीर्ण-३३१५/प्र.क्र.१७/व्यशि-३, दिनांक १४ मे, २०१५ अन्वये निर्धारित करण्यात आले आहे.

८.२ तसेच शासनाने वेळोवेळी सदर प्रवेश प्रक्रिया, प्रवेश नियमावली व प्रशिक्षण शुल्क यांमध्ये केलेले/करण्यात येणारे बदल सर्व संस्थांना बंधन कारक राहतील.

९. अवैध प्रवेश:

शासनाचे इरादा पत्र व/ वा संलग्नता नसतांना केलेले प्रवेश हे अवैध प्रवेश समजण्यात येतील व सदर संस्थेवर सन २०१३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २० “महाराष्ट्र राज्यात कृषी, पशु व मत्स्य विज्ञान, आरोग्य विज्ञान, उच्च, तंत्र व व्यवसाय शिक्षण यांमधील अनाधिकृत संस्था स्थापन करण्यास आणि अनाधिकृत अभ्यास पाठ्यक्रम सुरू करण्यास मनाई करण्याकरिता व तत्संबंधित किंवा तदानुषांगिक बाबींकरिता तरतूद करण्यासाठी अधिनियम” अन्वये कार्यवाही करण्यात येईल.

१०. इरादा पत्राच्या कालावधीची वैधता:

शासनाकडून इरादा पत्र (LoI) निर्गमित झाल्याच्या दिनांकापासून पुढील तीन वर्षांच्या (३६ महिने) आत प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्याकडून संलग्नता मिळविणे बंधनकारक राहिल, तसे न झाल्यास सदर इरादापत्र आपोआपच संपुष्टात येईल.

११. नाकारलेल्या अर्जांवरील कार्यवाही:

११.१ कागदपत्राच्या प्राथमिक छाननी व प्रत्यक्ष निरीक्षणात नाकारलेले अर्ज वार्षिक मुदतीत ग्राह्य धरण्यात येतील. यासाठी अर्जदारास खालिल प्रमाणे शुल्क भरून ऑनलाईन प्रणालीमार्फत पुर्वी सादर केलेला अर्ज पुनःश्च ग्राह्य धरण्यासाठी अर्ज करावा लागेल.

११.१.१ पुनःश्च अर्ज प्रक्रिया शुल्क = रु. २,०००/-

११.१.२ नोंदणी शुल्क = रु. २,०००/- प्रति तुकडी

पुर्वीच्या अर्जातील तुकड्यांव्यतिरिक्त इतर तुकड्यांसाठी मुद्दा क्र. २.६ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे अर्ज प्रक्रिया व नोंदणी शुल्क भरावे लागेल.

११.२ तथापी पुनःश्च त्रुटी पुर्ततेच्या मुदतीत त्रुटी पुर्ण न करू शकलेल्या, संचालनालय स्तरावर नाकारलेले अर्ज तसेच निरीक्षण समितीने नाकारलेले अर्ज करण्याच्या वार्षिक मुदतीत पुनःश्च अर्ज न केलेले अर्ज कायमचे बाद ठरविण्यात येतील.

११.३ अशा बाद ठरविण्यात आलेल्या अर्जावर कुठल्याही प्रकारची पुनःश्च कार्यवाही करण्यात येणार नाही, अथवा त्रुटी कळवून त्याची पूर्तता करून घेण्यात येणार नाही. सदर अर्ज रद्दबादल ठरवून तो दप्तरी दाखल करण्यात येईल. तसेच या अर्जाकरीता भरलेले अर्ज प्रक्रिया शुल्क व नोंदणी शुल्क फक्त त्या अर्जापूरतेच मर्यादित असल्याने ते संस्थेस परत मिळणार नाही अथवा पुढील वर्षाकरीता लागू राहणार नाही. तदनंतर अर्ज करतेवेळी नियमानुसार अर्ज करणे आवश्यक असून सर्व सहपत्रे व शुल्कांचा भरणा नव्याने करणे आवश्यक राहिल.

१२.जमा/खर्च:

- १२.१ खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करणे व/वा विस्तार करणे यासाठीचे शुल्क व अनामत रक्कम “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद” च्या बँक खात्यात जमा करण्यात येईल.
- १२.२ तसेच यापुर्वी संचालनालयाच्या स्विय प्रपंची खात्यात खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांनी जमा केलेली अनामत रक्कम “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद” च्या बँक खात्यात जमा करण्यात येईल.
- १२.३ खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था स्थापन करणे व/वा विस्तार करणे यासाठी अर्ज मागविण्याकरिता जाहिरात प्रकाशित करणे, ऑनलाइन प्रणाली विकसित करणे, बैठका आयोजित करणे, इ. तत्सम बाबींवर होणारा खर्च हा “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद” च्या याकरीता बँक खात्यात जमा असलेल्या रक्कमेतून करण्यात येईल.
- १२.४ उच्च स्तरीय समितीवरील शासकीय सभासद समितीच्या बैठकीस हजर राहण्याकरीता नियमानुसार देय प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता मिळण्यास पात्र ठरतील. समितीवरील अशासकीय सभासद त्यांना समितीच्या बैठकीसाठी हजर राहण्यासाठी मुंबई नागरी सेवा नियम खंड २ मधील परिशिष्ट ४२ ए सेक्शन १मधील १(एक) (बी) व शासन निर्णय वित्त विभाग टिआरए/१४७७/१०३२/सी/एसईआर-५, दिनांक २३/९/१९७७ व क्रमांक टिआरए/१०८३/१४२६/एसईआर-५, दिनांक १.२.१९८४ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे व शासन निर्णय वित्त विभाग क्रमांक आरपीएस/१२८८/(५६८)/सेवा-१०, दिनांक १.१०.१९८८ मधील परिशिष्ट ३ मध्ये विहित केलेल्या दर्जानुसार प्रवास भत्ता व दैनिक भत्ता मिळण्यास पात्र ठरतील. तथापि, त्यांना विमान प्रवास, रेल्वेचा वातानुकूलिन प्रथम वर्गाचा प्रवास व वैयक्तिक वाहनांचा प्रवास अनुज्ञेय असणार नाही. यासाठी होणारा खर्च “महाराष्ट्र राज्य व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद” च्या बँक खात्यात याकरीता असलेल्या रक्कमेतून भागविण्यात येईल.

(स.दि. खरात)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

**कौशल्य विकास व उद्योजकता विभाग, शासन निर्णय क्रमांक : आयटीसी-२२१७/प्र.क्र. २३२/
व्यशि-३ दिनांक ०७ फेब्रुवारी, २०१८ चे सहपत्र “प्रपत्र - अ”**

(संस्थेने रु १०० च्या Non Judicial स्टॅम्प पेपरवर खालिल नमुन्यात हमी पत्र सादर करावे.)

मी _____ अध्यक्ष/सचिव _____ संस्था (सोसायटी/कंपनी)
_____ या नावे खाजगी औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था _____ येथे सुरु केलेले आहे/
करण्यांचे प्रस्तावीत करीत आहे.मी खालील बाबींबाबत हमी या हमीपत्राद्वारे देत आहे.

१. शासकिय कर्मचाऱ्यांना देय असलेल्या वेतनाच्या किमान २/३ ऐवढे वेतन बँक खात्यामार्फत संस्थेतिल कर्मचाऱ्यांना देण्यात येते/ येईल.
२. संस्था कायम विना अनुदानित तत्वावर सुरु राहिल व कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करण्यात येणार नाही.
३. राज्य शासनाचे इरादा पत्र व राष्ट्रीय व्यवसाय प्रशिक्षण परिषद यांची संलग्नता प्राप्त झाल्याशिवाय प्रवेश करण्यात येणार नाहीत.
४. संस्था प्रवेश पध्दती, प्रवेश नियमावली व प्रशिक्षण शुल्काबाबत निर्गमित सर्व शासन निर्णय, रोजगार महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांचे निर्देश, शासन/ संचालनालयाचे आदेश यांचे काटेकोर पणे पालन करेल.
५. संस्थेकडे रोजगार महासंचालनालय, नवी दिल्ली, राज्य शासन व/वा संचालनालयाचे कोणतेही देय प्रलंबित नाही.
६. प्रवेश करण्यात येत असलेल्या सर्व व्यवसाय अभ्यासक्रमांसाठी प्रशिक्षण महासंचालनालय, नवी दिल्ली यांच्या मानांकना नुसार संस्थेत प्रशिक्षणासाठी सर्व सोयी सुविधा उपलब्ध आहेत. (विद्यमान संस्थांसाठी लागू)
७. सन २०१३ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र.२० च्या तरतुदीनुसार अनधिकृत संस्था स्थापन करण्यास आणि अनधिकृत पाठयक्रम सुरु करण्यास मनाई असण्याची जाणीव आहे व त्याचे उल्लंघन करणार नाही.
८. मागील आर्थिक वर्षात कर्मचाऱ्यांना बँक खात्यामार्फत वितरित केलेल्या वेतनाचा तपशिल सादर करण्यात येईल.

दिनांक :

( )

ठिकाण :

अध्यक्ष / सचिव

साक्षीदार:

१)

२)